

PÄÄKIRJOITUS

Ainakin 90-luvun alusta lähtien Suomessa on panostettu voimakkaasti tutkimukseen, ja maa onkin tietoyhteiskunnaksi tulemisen kiihtyvässä prosessissa. Vaikka olon pitäisi olla kuin sulttaanilla haaremissa, niin ainakin allekirjoittaneen mielestä yliopistomaailma tarjoaa aiempaa niukemmin olemisen ja toimimisen iloa ja riemua. Toki voi yksilönä osallistua akateemiseen kilvoitteluun tittleistä ja vakansseista, jopa menestyä tässä, mutta ilo tällaisista laakereista on eristyneen olennon omahyväistä (ei yhteishyväistä) hykertelyä. Jääkiekkoilijat ja jalkapalloilijat sen tietävät: vaikka itse pelaisikin loistavasti, mutta joukkue häviää, ei itselläkään ole syytä, saati varaa, riemuun. Jääkiekko ja jalkapallo ovatkin parhaimmillaan joukkuepelejä *par excellence*, sosiaalisen yhteiselämän urheilullisia ulottuvuuksia. Tämän näki tshekeistä, joiden toverillinen joukkue löi laudalta niin Yhdysvaltain kuin Kanadankin upporikkaat mutta egoistisen toraisat ammattiorganisaatiot.

Yliopistossa on toisin kuin kultamitalijoukkueessa. Yhä harvemmin yliopistolliset pelit perustuvat yhteispelin logiikkaan, vaikka rehtorien ja dekaanien retorikassa sellaista hehkutetaankin. Yhteispeli tarvitsee toteutuakseen seurallisuuden ja kumppanuuden atmosfääriin. Utilitaristisista moraaliopista tai ylhäältä annetuista säännöistä ei ole etikiksi pitopöytä, jonka äärellä ystä-

vät kokoontuvat. Kumppanien järjestämällä aterialla pöydän antimet kuuluvat kaikille. Ruoka ja juoma, kuten myös ajatukset ja ideat, jaetaan toverillisesti, sillä jokainen ymmärtää, että pöytäseurassa jaettu ilo on moninkertainen ilo. Niin gastronominen kuin moraalinenkin makuaiisti vaatii kehittyäkseen keskustelua ja kumppaneita. Yksinäisen ateria on vatsansa täyttämistä, yksinäisen moraali filosofiat viettävät latteaan moralismiin.

Vatsan täyttäminen on välttämättömyyden valtakunnan *poiesista*, hajamielisistä tai ahmivaa syömistä jotakin nielemistoiminnasta eroavaa päämäärää varten. Tällainen ei voi luonnehtia kumppanien ateriaa. Sille ei osallistuta siksi, että täytettäisiin vatsat tai sovittaisiin kauppoista; sitä ei järjestetä siksi, että otettaisiin rahat pois nälkäisiltä. Hyvässä seurassa ollaan sen itsensä takia. Gastronomia ja maun moraali filosofia ovat *praksiksen* aluetta. Kokoontuvatpa kumppanit yhteen kodissa, ravintolalissa tai puistossa, he ovat siellä nauttiakseen seurasta, oppiakseen ja kehittyäkseen seurassa.

Automaatit, pikaruokalot, juottolat, asiakaspaikat ja ravitsemuskeskukset tuovatkin mieleen nykypäivän puheet valmistumisajoista, resursseista, tarpeista, strategioista ja huippuyksiköistä. Istuipa sitten yliopiston ruokalassa tai suunnittelutyöryhmässä, tunne on sama: olen vieraassa seurassa, jossa tuputamme toisillemme ruo-

kalajeja, joita emme ole itse valinneet ja joissa tuntuu karvas sivumaku.

* * *

Käsissä oleva *niin & näin* on viidennen vuosikerran ensimmäisen numero. Väliaikaraporttina arvoisille lukijoille ilmoitettakoon, ettei olemisen ja toimimisen ilo ja riemu ole toimituksen kokouksista vielä kokonaan kaikonnut. Siksi haluammekin juhlistaa *Quinquenniumin* täyttymisen aikaa kutsumalla lehtemme vieraaksi filosofi *Jnathan Réen* Lontoosta. *Radical philosophy*-lehden perustajan ja *Middlesex Universityn* filosofian opettajan kirjoituksia on voinut lukea lehdestämme jo kahdesti. Nyt toivottamme lehtemme lukijat ja kirjoittajat tervetulleiksi viettämään ensi huhtikuussa valoisaa ja seurallista elämää yhdessä tämän englantilaisen *a man of letters'mme* kanssa (ks. ilmoitus sivulla 5 tässä lehdessä)!

Mikko Lahtinen